EL TEMPS

Hi ha qui demana que el nostre servei d'ordre públic torni a l'Estat espanyol. Hi ha gent que ha ben perdut la memòria!

Surt els dissabtes – Any I | Barcelona, 18 d'agost 1934 | N.º 32. – Preu: 15 cèntims

"Agrarios" a casa nostra?

Ara que el panorama polític espanyol torna a animar-se aparellant-se per a les lluites pintoresques que sense cap mena de dubte es desenrotllaran tan bon punt la calor no sigui tan forta i el Madrid polític recobri la seva fisonomia amb l'obertura de les seves Corts; ara que hom hi parla de fusió d'esquerres i de malcontentament a les dretes; ara que el govern Samper haurà de donar compte de com ha esmerçat aquell vot de confiança que arran de començar les vacances el seu Parlament li donà; ara que el President de la República espanyola tornarà a ésser objecte de totes les mirades i esperances dels que fineixen del poder i dels que l'assetgen; justament ara a Catalunya hom nota en els medis dretans unes ganes d'intevenir-hi en tot aquest *maremagnum* per tal, creuen ells, de salvaguardar interessos que trontollen i més que res perquè desil·lusionats del que ací els fingien protecció busquen ara entre les «sirenas» forasteres l'energia i la mà forta que a casa no han trobat.

Les nostres dretes fugen avui de la Lliga per anar a emparar-se sota els rengles de la Ceda, dels agraris o dels de «Renovación Española». Fugen del foc per caure a les brases. Les dretes de casa nostra, educades per un partit que més que inculcar-les-hi un ideal els ha parlat solament de defensa d'interessos materials, ara desnonen aquest partit perquè creuen que els ha estafat. Aquesta mateixa gent que després de les passades eleccions municipals aconsellaren i assoliren que la Lliga es retirés del Parlament, ara, amb tot cinisme, culpen la Lliga d'haver desertat, i treuen l'exemple de les dretes espanyoles quan les Constituents, que aguantaren al peu del canó malgrat ésser tan pocs i veure's objecte de tantes vexacions, però que amb la seva valentia i permanència al seu Parlament feren partit i prepararen l'esclatant victòria del 13 de novembre. La Lliga —diuen molts d'aquests dretaires que ella mateixa ha pujat i criat com corbs que ara li treuen els ulls— per l'afany dels seus prohoms de fer carrera política al Parlament de Madrid, ja desertaren alguns d'ells, precisament els més significats en matèria agrària que més campanya havien fet entre els propietaris rurals presentant-se com els seus més ferms defensors i com a impugnadors de la Llei de Contractes de Conreu del Parlament català on es presentava la nuvolada. I després, la resta, s'hi retira a l'hora de la tempesta.

El manifest de la nova junta de l'Institut Agrícola de Sant Isidre se n'ha fet ressò de tota aquesta actitud i d'aquest malestar i per això hom hi pot llegir allò de què d'*ací endavant els propietaris no se supeditaran a cap partit sinó que hauran d'ésser els partits els que se supeditin a ells.* Heus ací doncs l'«agrarisme» que ja ens ha caigut a sobre. Els signants d'aquest manifest, polítics tots ells, però tots ben allunyats de la Lliga i amb estret i permanent contacte amb els partits de dreta espanyols, alguna en porten de cap. De moment el primer mal cop l'han donat a la Lliga. Ara, inflats i guiats pels polítics espanyols nous redemptors que els han sortit, seguiran repartint altres patacades i cops d'estaca a la tum-tum perquè no els guia cap ideal sinó la defensa de les pessetes. Veurem com se'n sortiran.

Nosaltres, davant aquest espectacle tan depriment, fem una crida a la pagesia autèntica perquè vetlli i no es deixi ensarronar. I l'hi diem: Catalunya pels catalans. Els altres no ens han arranjat mai res. De política espanyola, res. Que ja n'anem prou i massa geperuts.

UNIÓ DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA

Dies 27 i 28 d'octubre

A GIRONA

III Congrés Ordinari d'Unió Democràtica de Catalunya

La setmana a Catalunya

Van coneixent-se les respostes donades per diverses entitats i particulars a la informació oberta pel Govern sobre el projecte de Reglament per a la llei de Contractes de Conreu. Pel seu contingut i per la manera d'enfocar el problema podem agrupar-les en tres categories. La categoria dels que, com la Lliga, les diverses agrupacions de propietaris, la «Derecha de Cataluña», etc. es fan forts en la sentència del Tribunal de Garanties i volen veure arrabassada a Catalunya la facultat de legislar sobre qüestions agràries. La categoria dels que, com la Unió de Rabassaires s'atrinxera en el text de la llei, no vol admetre'n la menor modificació i clouen els ulls davant dels seus defectes àdhuc davant d'aquells que perjudiquen els mateixos conreadors. I finalment la categoria dels qui com Unió Democràtica i com el senyor Maspons i Anglasell es mantenen desapassionadament al marge de la baralla d'egoismes i cerquen alhora de salvar els drets de Catalunya i els de la Justícia.

Si el Govern té sincerament el propòsit d'obrar en consciència en la definitiva redacció del Reglament, no és gens dubtós que haurà de decantar-se cap a l'acceptació dels parers pertanyents a aquest darrer grup, dictats no per l'interès d'una cleda, sinó pel suprem interès de la Pàtria.

* * *

Relacionat amb l'anterior qüestió s'està produint a Catalunya una sèrie de fets d'una gravetat extraordinària. Ens referim als intents de penetració per part de diversos partits espanyols de dreta, i principalment d'«Acción Popular». Dues fites d'aquesta penetració són, per un cantó, la mediatització d'«El Matí», cada dia menys nacionalista i més aburgesat, i per l'altre, el nomenament de la nova Junta Directiva de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Del primer d'aquests fets en parlava l'amic Muñoz Castanyer en una de les nostres darreres edicions. Del segon potser caldrà que un altre dia en parlem més extensament perquè és un afer que s'ho mereix. Per avui basti dir que els elements de la Lliga que, de fet, dirigien l'Institut han estat substituïts per elements monàrquics declarats, ultraconservadors i anticatalanistes. Vet aquí el resultat de la política de la Lliga la qual, en lloc de complir la seva principal i gairebé exclusiva missió de catalanitzar i humanitzar les nostres classes conservadores, s'ha estimat més excitar els seus instints per mitjà de la demagògia roja. Naturalment en aquest pla demagògic la Lliga ha estat ben aviat superada per aquells partits espanyols a què aludíem, els quals no tenen res a perdre a Catalunya i en canvi ambicionen guanyar-hi molt. Tal paga el diable a qui bé el serveix, que diria un dels nostres clàssics més saborosos.

¿Estem en vigílies d'una lerrouxada d'extrema dreta a la nostra terra? Cridem l'atenció de tots els patriotes sobre l'enorme gravetat d'aquest perill. Perill per a Catalunya i perill per als ideals i els interessos que diuen defensar els partits de dreta. Com a catalans i com a catòlics estiguem alerta disposats a rebutjar qualsevol intent d'intromissió que pugui perjudicar aquelles coses que són més cares per al nostre esperit.

* * *

No volem deixar de parlar, encara que breument, de l'entrevista Companys-Azaña a Sant Hilari. No sabem si fou simplement una visita de cortesia o si realment pot tenir transcendència política. De moment això no ens interessa. Però ens interessa sempre que sigui mantingut el prestigi de les nostres institucions de govern; i no creiem que pertoqués al President de la nostra Generalitat de desplaçar-se a veure un senyor particular, sense altra representació que la del Partit que presideix, per molt amic de Catalunya que pretengui ésser.

Sapiguem fer-nos respectar i veureu com els altres es guardaran prou de faltar-nos al respecte.

C.

"Unión Algodonera, S. A."

per Ll. Vila d'Abadal

El Govern de Catalunya té aquests dies un problema en estudi de solució difícil: l'endegament de la «Unión Algodonera, S. A.».

Fa pocs anys va constituir-se aquesta entitat que tendí a crear una mena de trust de la filatura, però tingué uns començaments difícils i ha seguit una vida difícil fins arribar al desenllaç d'ara, gens extraordinari, perquè era la fi esperada de fa temps.

Una cosa típica de la nostra terra és el fracàs de les societats industrials. Ailladament les petites entitats industrials tenen vida ufana i donen rendiment; així que l'afany de grans creacions invadeix l'esperit dels nostres industrials, els trontolls s'operen sovint dintre les societats de gran envergadura i acaben ensorrant-se les entitats.

La U. A., S. A., compta amb una sèrie de fàbriques de filatura, la majoria d'elles amb gran crèdit industrial i marxa pròspera.

A base d'aquest crèdit i bona producció es constituí l'entitat omplint-la amb un gran bluf i una inflació exagerada del capital aportat. Tots els industrials portaren una quantitat de material, un gran crèdit i cap pesseta. S'apellà a l'emprèstit i la banca aportà el diner necessari per a fer funcionar la maquinària.

El que ha passat, tothom ho predí el primer dia: que els interessos es menjarien el capital. Les màquines necessitaven un capital sense interès, però els associats no ho consideraren d'aquesta manera i preferiren guardar el diner i demanar-ne a préstec. Així ha anat vivint la vida migrada d'avui caic demà m'aixeco fins a la caiguda d'ara, no precisament provocada pel govern esquerrà de Catalunya —com diu *El Matí*—, sinó per la mala orientació del Consell directiu de l'empresa.

Una entitat que havia de donar el to en la indústria de filatura de Catalunya ha estat mirada sempre com una entitat fracassada. Ha donat la sensació que els socis industrials havien tingut com a principal missió enganyar-se un a l'altre; una mena de tracte de gitano o de jueu.

La U. A., S. A., ha estat la riota de tot l'element industrial de Catalunya des de la seva constitució.

Una organització burocràtica, de vida anèmica que ha trobat el joc del cotó d'aquests dos anys, que no deu carregar-se tampoc a la República precisament, ha perdut la partida en la jugada i ara necessita que es cuidi de treure les castanyes del foc.

Es un fort conflicte plantejat en el món obrer de la nostra terra. No creiem que sia de la mateixa categoria en l'industrial, i la Generalitat cal que es preocupi d'endegar-lo, i nosaltres ens atreviríem aconsellar-li que primerament cridi a comptes el Consell de l'entitat abans de fer pressió a cap entitat d'estalvi perquè faci el préstec dels quatre o sis milions necessaris a l'entitat mentre els socis guardin el capital per a altres objectes, ja que aquesta solució és la represa de l'orientació iniciada i no tindrà més objecte que donar una revifalla més fins la caiguda definitiva.

NOVES PUBLICACIONS REBUDES:

Hem vist augmentat el nostre arxiu de publicacions amb el setmanari ripollès *L'Intransigent*. Establim el canvi amb goig.

El mateix fem amb *Llibertat*, quinzenal nacionalista que veu la llum a la veïna ciutat d'Hospitalet, el qual amb presentació i contingut ben escaient porta un any d'existència.

Anotem també el segon aniversari del setmanari barceloní *Pagesia*, ferm defensor dels interessos agrícoles de Catalunya. La nostra felicitació.

Hem rebut el primer número de *La República de les Lletres* (quaderns de literatura, art i política). Es tracta d'una revista esplèndidament editada a València i que sortirà cada tres mesos. En un sumari completíssim hi ha les signatures més rellevants de la literatura valenciana.

Temes internacionals — per Marçal Trilla

El "plebiscit" alemany de diumenge

La magnífica farsa bastida per Hitler segueix el camí que s'ha traçat per tal d'assegurar-se el poder i la propietat d'Alemanya el major temps possible, si no tota la vida, com ell desitja. Diumenge que ve s'ha de celebrar el "plesbiscit" que ha de confirmar en el càrrec de President del Reich al que fins ara ha estat cabdill del nacional-socialisme i canceller, i tal com es presenten les coses, el que hauria d'ésser una consulta democràtica constituïrà un acte més del drama que es descabdella al país germànic.

La mort d'Hindenburg no podia venir en moment més oportú per a Hitler i fins alguna informació assegura que el mariscal ha mort a conseqüència de la contrarietat que varen produir-li els fets del 30 de juny, amb els quals va estar en desacord des del primer instant. Hitler, però, s'imposà i així que el vell President va cloure els ulls va cuitar a proclamar-se el seu substitut i a fer-se anomenar "Reichführer", o sigui "Conductor de l'Estat alemany", nom que demostra el punt fins on arriba la seva egolatria. A més, per tal de donar als països estrangers que amb tant de recel esguarden totes les maniobres del dictador, la sensació de la seva força, va acordar que el dia 19 del corrent mes d'agost se celebraria un "plebiscit" per a confirmar-lo en el càrrec de President. Tothom veu, però, que aquest "plebiscit" no serà sinó una nova burla a la Democràcia, car obligatòriament s'haurà de dir "sí" i l'acte d'emetre el vot resultarà perfectament inútil perquè ja està prejutjat per endavant el resultat.

La propaganda s'ha organitzat, però, com si la consulta s'efectués amb tota sinceritat i durant la darrera setmana han pronunciat discursos en elogi del "candidat" els personatges més destacats del partit governant: Goebels, Rudolf Hess, Ley, Frick, Lutze, Goering. El propi Hitler ha parlat també en defensa de la seva "candidatura". Tots els oradors han convingut que el canceller ha d'assumir la més alta investidura per tal de demostrar al món que Alemanya està unida, que és nacional-socialista i que constitueix un bloc indestructible contra el qual s'estabellaran tots els assalts. La propaganda va adreçada, més que als alemanys, als estrangers, car els primers els tenen segurs per la coacció violenta del poder. Un article de "La Gaceta del Rhin i de Westfàlia" expressa clarament aquesta intenció: "El poble alemany—diu—aportarà la prova de que la voluntat del Govern i la del "Führer" són la voluntat de tota la nació i que cap propaganda mundial no canviarà mai res d'aquest estat de coses. Es pels nostres propis esforços que esperem triomfar de la terrible misèria i volem la nostra pau per nosaltres, no la pau de dues cares dels francesos."

Hitler té la pretensió de que el nomenament sigui vitalici com si fos insubstituïble. No sabem si reeixirà en aquest intent perquè l'enigma el guarda el temps. Per ara hi ha qui assegura que el dictador ha perdut la llibertat d'acció i que és presoner de l'exèrcit. Si fos així, probablement la idea no arribaria a realitat, per bé que ell, fent el cor fort, tiri al dret i àdhuc es parli de que nomenarà successor seu el general Goering. Unes declaracions de l'antic ajudant del Kaiser, Von Mackensen demostren una mena de rancúnia sorda contra el "Führer" de força mal averany.

Bústia d' "El Temps"

J. S. i C. — Bisbal del Penedès. — Rebut Gir Postal vostra subscripció fins fi desembre. Seguim enviant periòdic fins aquella data.

M. M. i F. — Salas de Pallars. — Rebut import subscripció fins a fi d'any. Escrivim.

S. S. O. — Sabadell. — Complimentada vostra ordre.

A. M. B. — Salou. — El mateix us diem.

J. de la F. i F. — Ametlla de Mar. — Prenem nota de la vostra subscripció des del núm. 32.

M. R. — Pla de Sant Tirs. — Igualment.

R. C. — Olot. — Igualment.

N. A. — Vacarisses. — Igualment.

R. P. — Barcelona. — Feta la rectificació. Suposem que ja rebeu amb més regularitat el setmanari.

M. de R. — Mallorca. — Anotem adreça d'estiueig. Aviseu-nos el vostre retorn al domicili d'hivern.

C. N. — Molins de Rei. — No ataqueu per sistema a ningú. Procurem objectivament fer notar les falles de tothom. Per això comprendreu que no ens plagui la vostra literatura. Agraïts dels elogis.

P. S. — Ginebra. — Enviat paquet amb la col·lecció completa. Ja veureu com la nostra finalitat és la defensa del nacionalisme català i la doctrina cristiana en democràcia i justícia social. Si us plau rebrem amb gust la vostra subscripció.

S. U. — Badalona. — Ja devíeu veure en el número anterior com es tocava a fons aquest tema.

D. M. — Sant Just. — Enviarem el paquet en la forma indicada.

N. O. — Barcelona. — Acusem rebut de l'import de la subscripció fins a abril 1935. Avisat cobrador i repartidor.

D. F. — Palamós. — Subsanem el nostre error.

Ortopèdia TEIXIDO

recorda als socis d'U. D. C. i molt particularment als senyors Metges, les seves especialitats en **braguers, faixes i mitges de goma, etc., etc.**

Aribau, n.° 5

Telèfon 33882

Per un sindicalisme cristià

per Salvador Costa i Serra

El que el sindicalime d'origen catòlic trobi resistències per part dels elements contraris a la nostra religió, no té res d'estrany però sí que és de doldre que aquesta resistència existeixi per part d'aquells elements i dintre aquells medis que anomenant-se catòlics pertorben més o menys veladament el que des les pàgines de periòdics catòlics o dintre els nuclis catòlics es parli d'aquest sindicalisme.

A què és degut això? Quina és la finalitat que persegueixen tals elements? Que no veuen que amb llur conducta els elements del sindicalisme llibertari resten enfortits; que no veuen que a ells, que no són orbs, aquesta resistència els és favorable en llur campanya de prosselitisme; que no veuen que aquest procedir no és el que recomana l'Església per a remeiar el mal de la humanitat al dir «*si remei ha de tenir el mal que ara pateix la societat humana, aquest remei no pot ésser altre que la restauració de la vida i institucions cristianes.*» «*Cal tenir cura de fomentar totes aquelles coses que hom vegi que poden afavorir la classe obrera*» (RERUM NOVARUM) i una de les institucions cristianes que poden afavorir als obrers són els antics Gremis que no han estat substituïts per agrupacions d'un caràcter semblant.

Avui, doncs, és un deure dels catòlics el promoure i ajudar tot esforç, tota iniciativa que tendeixi a la fundació de Sindicats que, a l'igual que els esmentats Gremis, són l'únic mitjà que l'obrer té al seu abast per a defensar els seus drets professionals.

Pensin, doncs, aquests elements, que el sindicalisme cristià no se'ls presentarà mai en demanda de millores de treballs o cercar solucions d'afers relacionats amb el treball, en la forma despòtica emprada pels Sindicats llibertaris. No, els Sindicats cristians, actuarien amb fermesa a l'ensems que amb desig de concòrdia inspirats sempre en la fraternitat cristiana, suport de la justícia social, per a reivindicar el reconeixement de la dignitat obrera; i això no ha de fer por, ja que és un dret de l'obrer el tenir un Sindicat solvent per a poder-s'hi allistar.

D'acord, doncs, als desigs del Sant Pare actual, Pius XI, expressats a l'Encíclica QUADRAGESSIMO ANNO deixeu formar als obrers els seus Sindicats professionals i no priveu els escriptors estudiosos en aquesta matèria el tractar-lo damunt les planes dels diaris catòlics.

Per això a tots aquests que conscient o inconscientment posen traves a l'expandiment d'un sindicalisme basat en els principis cristians els hi diem: Cal deixar amb més llibertat als nuclis de joves que, assadollats d'aquest esperit, tracten amb llurs iniciatives de reconquerir per a Crist les masses obreres.

Divagacions d'estiu — per Joan Elias i Piqué

La tragèdia del llibre català

Jo no podria parlar amb gaire autoritat, en aquests moments, de si la quantitat de llibres catalans que es llancen al mercat d'un cap d'any a l'altre és superior o inferior a la producció dels temps de la Dictadura, perquè hauria hagut de seguir la producció bibliogràfica amb una atenció que no m'ha estat gaire fàcil de tenir.

Es possible, però, que hagi descendit, per un motiu que tothom ha pogut comprovar: que quasi tots els nostres escriptors, sobretot del 1931 ençà, i seguint les petjades d'un advocat ateneista castellà funest per a Catalunya, s'han cregut uns geniassos de la política. Molts d'ells, en el camp de la poesia, de la novella, de la filosofia, de la crítica, de la història o de les humanitats, han arribat a assolir una menor o major anomenada, però han trencat generalment tot el que duien a la mà quan han depès les energies llurs en un camp com el polític, que els era totalment desconegut i on es mouen amb passes vacillants d'infant inexpert. No anem a escatir si la causa de les nombroses desercions que avui experimenten les lletres catalanes, com a tals, trobaria l'explicació en la desgana del nostre públic, en la minva trista i cada dia més evident de patriotisme—efecte de magnes desencerts polítics, de confusionisme o de coses menys confessables d'alguns dels seus ídols d'ahir—o bé en la penúria en què més d'una vegada han de viure aquells autors que no pertanyen a cap capelleta i que no troben la manera de subvenir llurs necessitats.

Amb èxit o no, el llibre català passa pel fet real d'una tragèdia que amenaça greument la seva existència. I aquesta amenaça no li ve pas dels autors que abandonen llurs especialitats per un periodisme vil però ben retribuït, ni de la desgana d'un públic «esclavo de la República» —com feia prometre Azaña, per tres cops, a la plaça de Sant Jaume, un dia ignominiós per al nostre poble—, ni de la manca de catalanitat cada dia creixent en les nostres masses. Li ve, senzillament, d'unes tarifes de preus.

El llibre català, per regla general, sempre és més car que el llibre castellà. I cal que diguem totseguit, i amb veu ben sonora, que no és pas per la capacitat d'expansió que és possible una diferència. Hi han molts llibres catalans que tenen un tiratge igual o superior a altres tants llibres castellans, i la diferència de preu subsisteix. I és que la composició en castellà, per una monstruosa manca de catalanitat —vull creure que per una inadvertida inconsciència— de les nostres arts gràfiques, té un tracte de favor. Les linotips de Barcelona —podríem afirmar, gairebé, en una totalitat absoluta— cobren la composició en llengua catalana a una tarifa més elevada que no en llengua castellana. A voltes, molt més elevada. En algun cas —podríem dir on— es paga la mateixa tarifa pel nostre idioma que per alguns altres d'estrangers: això és, doble que en castellà. Heus ací, doncs, on radica el principal gèrmen destructor de la nostra producció bibliogràfica. Això és el que cal que es faci públic, per tal que vingui a coneixement dels senyors que, siguin qui siguin i on siguin, tenen el deure de vetllar per la nostra grandesa espiritual, que sempre està molt pel damunt de la nostra grandesa material, perquè és l'ànima i el motor de la prosperitat dels pobles.

Molts homes de lletres nostres, molts homes de ciència, s'han venut l'espiritual primogenitura i s'han posat al servei d'aventurers i d'arrivistes, esdevinguts poderosos per la política. Molts d'altres, veient l'èxit i la prosperitat dels estults, abdiquen de llur superioritat de la manera més vergonyosa per a obtenir els aplaudiments de la «demos» —en el sentit més pejoratiu del mot— o el favor dels encimbellats. Però la mort del llibre català no vindrà d'aquí, perquè els temps conviaran i el desori d'ara ja és al principi del seu acabament. La hètica o la mort del llibre català i, amb ell, de les publicacions catalanes, vindria fatalment, inexorablement, si els impressors i editors de Catalunya s'obstinaven en donar, a la nostra llengua, el tracte humiliant de llengua estrangera.

Llegiu EL TEMPS
Subscriviu-vos-hi

Notícies generals

Jocs Florals de Blanes

Organitzats per la Delegació de l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana».

El dia 10 del mes que som va finir el termini d'admissió.

Els treballs que concorren són en nombre de 244.

Clos ja el període d'admissió s'han rebut unes quantes composicions, les quals resten fora de concurs.

Recordem altra vegada que la Festa se celebrarà el dia 26 del mes que som, a les quatre de la tarda, i tindrà lloc al Teatre Fortuny.

La propera setmana publicarem el veredicte. — La Comissió Organitzadora.

Excursió de la F. J. C.

Excursió a Mallorca.—Per als dies 10 a 14 de setembre s'organitzarà amb escaient programa una excursió a Mallorca, com a Homenatge de la F. J. C. al Beat Ramon Llull. Solemnes actes religiosos. Plaents excursions. La inscripció, que restarà closa el dia 31 d'agost al Secretariat general, és reservada als joves de la Federació i als consiliaris.

TAPIOQUES i PURÉS
Figueres
són els millors.

DE TOT TEMPS

per J. M. Armengol

Carrers de Barcelona

M'ha suggerit aquest tema dels nostres carrers aquest fet de certa actualitat i que sembla passar desapercebut, d'haver estat suprimits els famosos filats de la Plaça de Catalunya, aquella novetat tan extraordinària que és una veritable fita en la història de la civilització... ciutadana i que tant revolt mogué al principi, quan hom volia ensinistrar la gent.

Val a dir, però, que l'afer de les barreres de filferro, a tall de galliners oberts, potser no mereix més comentari —tot i resultar-li de desproporcionada importància— que aquell conegut "Sic transit gloria mundi" amb ganes de que no es repeteixi la feta.

Si parlo dels nostres carrers és sobretot per un altre motiu, que no és pas la primera vegada que s'esmenta i que sense voler fer de profeta, crec que malauradament tampoc serà la darrera, ni de bon tros.

Em refereixo a la qüestió, ja envellida, de la retolació catalana de totes les vies públiques; tan envellida que sembla haver passat ja a la història i hom arriba a pensar si totes les plaques forasteres i bilingües i dictatorials són conservades curosament com a matèria arqueològica, amb un afany digne de millors causes.

I en enunciar Carrers de Barcelona, ho faig justament pensant en els que ho són materialment —si així es pot dir— i sobretot en aquells que avui dia poden ésser-ho, considerats espiritualment, com si diguéssim, hereus d'aquell tracte antic amb que nuclis ciutadans de la terra eren considerats amb el títol de "Carrers de Barcelona" en temps de la bona vellúria.

Aneu per aquests móns de Déu i veureu pobles i viles i ciutats catalanes amb un floret de retolacions vernacles que fa goig de debò; sense voler he fet l'observació per la gran varietat d'estils —de gust millor o pitjor, això no ho discuteixo— que han estat adoptats pels respectius Municipis: Uns rètols de faiança blau amb lletra blanca, altres de marbre amb lletra de color, altres en bonica rajola i àdhuc, en algun lloc més humil, senzillament, pintant els noms damunt de les parets...

Perquè de tot això es pot veure i tot és lloable, encara que no vull pas dir que arreu hagi estat fet aquest noble convit; més aviat és general l'ingrés de noms forasters i estranys per a designar carrers, cosa que també convindria esmenar un dia o altre, perquè no sols hi hagi rètols catalans, sinó sobretot esperit racial com a nomenclàtors.

Certament deuen quedar encara moltes poblacions per redimir, però el que no té nom, i tots sabem prou el vergonyós que resulta, és que el Cap i casal de totes, la primera ciutat de Catalunya encara estigui esclava amb l'estigma d'aquesta mena d'anelles que, en plena autonomia segons diuen, la tenen lligada a cada cantonada i molts cops en cada carrer, a totes les cruïlles on hi ha el rètol, que com una mena d'ironia afrontosa fa saber als vianants el nom del lloc on es troben... en llengua que no és la del país, justament quan aquest és als inicis del seu recobrament.

No s'hi val, vaja! Fóra hora d'emprendre una campanya popular que esmenés aquesta "badada" del primer municipi català, àdhuc obrint subscripcions, si cal, per a pagar les noves plaques si és que tot el mal és qüestió financera, que no es pot creure, quan n'hi ha i en sobra per altres coses. Però convé, això sí, oimés en l'època d'intens turisme que estem vivint, que el mateix Patronat de Turisme o l'Atracció de Forasters —per orientar als que vénen ja que els de casa se'n desentenen—, a alguna Entitat que s'hi vegi amb prou forces, patrocini la feina per tal de que la ciutat resti classificada i retolada en català tota ella, sense excepcions, com sembla que li correspon en ple any 1934.

No crec pas que això sigui una feina per a la Protectora!... I això que a la mateixa Ràdio sentiu una "speaker" que després de fer un anunci en bell català, en dir l'adreça de la casa, —de bona fe o distretament— diu textualment: —"Carrer de "Campo Sagrado"... Es un fet cert i que no té preu... com a precedent, perquè, ja veureu, si el comerciant que anuncia mira la placa del seu carrer i veu que diu aquell nom... la senyoreta de la ràdio no hi té pas culpa!

NOTICIARI

Notes d'U. D. de C.

◆

Ponències del Tercer Congrés

Segueixen les activitats d'organització d'aquest Congrés, que serà un nou exponent de l'ascens paulatí i continuat de la vitalitat d'aquell partit, el qual veu engrossir les seves files amb noves delegacions i afiliats a totes les contrades de Catalunya, i que es deu indubtablement a la posició ferma, que adopta en tots els problemes de la política catalana.

El Comitè de Govern ha estudiat a fons i amb detenciment les ponències d'entre els temes suggerits, escollint les de més interès i actualitat, les quals després de discutides i aprovades democràticament pel Congrés del Partit, passaran a completar la seva doctrina.

Els títols de les ponències escollides són els següents: "Política Municipal", "Política Econòmica", "Cooperativisme" i "Obres públiques".

En una propera edició donarem compte de les persones que han de confeccionar i desenrotllar aquests interessants temes, persones de les quals s'espera la conformitat, però que ja des d'ara es pot assegurar que responen amb la màxima competència en cada tema que se'ls ha destinat per estudiar.

◆

U. D. de C. i el conflicte dels Ajuntaments euzkeras

Aquell partit polític i per mitjà del seu secretari general, va trametre el dia 9 del corrent, la lletra, dirigida a l'organisme suprem del Partit Nacionalista Basc que reproduïm a continuació, traducció de la cordialitat entre els dos partits germans d'ideal cristià i nacionalista, accentuada amb la ferma posició d'ambdós en els conflictes suscitats pels governs centrals contra Catalunya i Euzkadi.

Diu la carta: «Sr. President de «Euzko Buru Batza», Bilbao. — Apreciat amic i bon patriota: Unió Democràtica de Catalunya, es sent, en aquesta hora de perill per al poble euzkera, compenetrada completament amb la seva actitud en l'afer de la designació de les Comissions que han de tractar amb el Govern d'Espanya del Concert Econòmic del País Basc.

Es aquesta actitud un exponent de la sensibilitat nacionalista que els pobles imperialistes no podran mai comprendre. Catalunya, a la qual una recent actuació dels poders centrals va posar en igual situació en què us trobeu vosaltres ara, comprèn aquest estat d'ànim i us anima a mantenir-lo.

Si no fos aquesta comprensió, ens hi obligaria l'agraïment, per l'actitud digníssima dels diputats nacionalistes d'Euzkadi, quan el recent conflicte a què aludim més amunt.

Rebeu, doncs, l'adhesió del nostre Partit, per la repetida actitud de fermesa patriòtica.

En aquesta ocasió, repetim, admirat patriota, com sempre, la nostra salutació a aquest Partit que tant merescudament representeu, des de la més alta jerarquia. —Secretari General, Josep M.ª Casasses.»

Sabem que aquesta lletra ha estat molt ben rebuda en el P. N. B. i ha merescut l'honor d'ésser reproduïda per «Euzkadi», el valent diari, defensor dels ideals d'aquell Partit.

Les adhesions a la nota d'U. D. de C.

El Secretariat general del Partit U. D. de C. ens prega la inserció de la nota que segueix, adreçada a totes aquelles persones que s'han adherit a la nota publicada pel C. de G., arran del llarg conflicte suscitat per la Llei de Contractes de Conreu. Es redactada com segueix:

«El Secretariat General d'U. D. de C., en la impossibilitat de correspondre d'una a una totes les adhesions rebudes a les seves oficines, amb motiu de la nota feta pública pel Comitè de Govern en data 14 de juliol, reafirmant la seva posició davant del conflicte promogut per la Llei de Contractes de Conreu, agraeix a tots — entitats, afiliats i simpatitzants — les mostres d'entusiasme i les paraules encoratjadores que en totes les lletres s'hi consignen.

Delegació de Sant Andreu

Demà, diumenge, serà portada a terme l'excursió d'esplai organitzada per la Joventut d'aquesta Delegació, i que ha aconseguit un gros èxit.

L'itinerari és com segueix: Sant Andreu, Badalona, Mataró, Arenys, Calella, Blanes, Santa Cristina (esmorzar), Tossa, Sant Feliu de Guíxols i S'Agaró (dinar).

Pels inscrits — de Sant Andreu i d'altres bandes — sembla que a la realització d'aquesta excursió en seguirà alguna més a altres rutes, per tal de facilitar el coneixement de la nostra terra als associats.

U. D. de C. Camp d'En Grassot

En el número passat d'EL TEMPS ja s'anunciava l'ajornament de la vetllada de teatre que havia de celebrar-se demà, dia 19, organitzada per la secció d'art i esplai, sortia consignat que era la del dia 9.

Aclarim, doncs, que es tracta de la de demà. Oportunament s'anunciarà la data de celebració, per a la qual s'acaben d'ultimar els detalls.

La participació en els guanys, és viable?

Transcripció per Jaume Lligonya

Una bella realitat

I

Hi ha una colla de teories social-cristianes, que hom dóna per excellents en el cel de les especulacions, però inadaptables a la realitat. Sovint, aquest doble criteri no és altra cosa que una disfressa per a satisfer egoismes i posar-se en pau amb la consciència.

Una d'aquestes teories que hom suposa irrealitzables, és la de la participació dels treballadors en els guanys de les empreses. Per bé, que tenim ben prop nostre exemples colpidors, encara són rebutjats per inadaptables a les grans explotacions.

Heus ací perquè ens plau reportar allò més interessant de l'article signat per Emili Schreiber i aparegut damunt les planes de «L'Illustration».

«*Els principis i les realitzacions dels germans Bat'a*» (llegeixi's Batia).

... El vagó-llit al qual heu de pujar és el de la cua. La casa Bat'a té reservat el seu vagó especial... Hem arribat a Zlin, el «Congots de la Sabata».

Una indústria a ple camp

... Per tot, les ciutats industrials són tristes i fumades. Zlin és una ciutat alegre i plena de vegetació... Si Tomas Bat'a no hagués nascut, ací sols hi hauria una contrada de feixes esglaonades damunt puigs magnífics... Llargs carrers i amples vies construïdes a ple camp, tenen a banda i banda una cinquantena d'immenses construccions, quin conjunt forma les fàbriques Bat'a... El gran magatzem és semblant a una cooperativa i el restaurant a una fàbrica-cuina.

Cases molt grans serveixen de dormitoris als solters. No solament els dirigents i contramestres, sinó tots els treballadors tenen el dret i fins diríem l'obligació d'habitar una caseta confortable. Un dels principis de Tomas Bat'a era que els obrers han de viure enmig d'un cert confort que els compensi les fatigues del treball.

Externament hom diria que hi ha semblances amb la Rússia soviètica, però tot seguit us adoneu que divergeix en la perfecta conservació de les organitzacions i sobretot en els principis de llibertat econòmica i social que regna a l'empresa, antítesi de la U. R. S. S.

En els darrers cinc anys les fàbriques Bat'a han passat una doble prova que aferma la solidesa de la llur organització. La crisi econòmica mundial i la mort del seu fundador.

Tomas Bat'a havia assegurat i repetit que la concepció de la seva obra era tal que la seva mort no comportaria cap entrebanc ni reculada. Els dos anys transcorreguts des del seu traspàs en són fermança. Els tallers laboren amb el màxim rendiment i cada dia s'alcen noves construccions d'ampliació.

Davant el gran drama que avui tortura tots els països, maldant per a superar-lo, l'experiència Bat'a té un interès remarcable, per tal com orienta una solució cap a una democràtica organització social...

Això imposa una explicació detallada que donarà peu a un segon article.

Delegació de Tarragona

Secció de Joventut.—Entre els joves d'U. D. de C. s'ha nomenat un Comitè organitzador d'aquesta nova Secció de l'entitat. Està integrat per Enric Olivé, president; Robert Saumells, secretari; i Joan Serra, vocal.

Inauguració.—Encara que hom no ha fixat la data de la inauguració oficial del nou estatge, Rambla del 14 d'Abril, 38, podem avançar que aquesta es farà a darrers d'agost o primers de setembre. Amb aquest motiu hi hauran parlaments a càrrec de destacats oradors del Partit i un àpat de companyonia. N'informarem amb més detalls en edicions vinents.

Delegació de Berga

Celebrada darrerament reunió en aquesta Delegació pel nomenament dels càrrecs de la Junta Directiva, aquesta ha quedat constituïda com segueix: Joaquim Macià, president; Ramon Casafont, vice-president; Ramon Calderer, secretari; Climent Peix, vice-secretari; Josep Carreres, tresorer; Joan Santandreu i Lluís Vilardaga, vocals. Els noms que integren aquesta J. D. són una ferma garantia de l'encertada actuació d'aquesta Delegació d'U. D. de C.

GENERALS

Federacio de Joves Cristians de Catalunya

Prossegueix, àdhuc en el fort de la calor, l'actuació d'aquesta F. J. C.

Del seu setmanari «Flama» copiem diversos programes d'actes en projecte:

Segon aplec fejocista del Baix Llobregat.—Els dies 25 i 26 d'agost del 1934, a l'ermita de Sant Ramon de Sant Boi de Llobregat, organitzat pel grup núm. 172 «Rafael Casanova», amb la col·laboració del Centre Catòlic i Orfeó Santboià de Sant Boi i del grup núm. 62 Viladecans i patrocinat per la Subfederació del Baix Llobregat.

Programa:

Dia 25.—A la tarda: Campament excursionista al cim de la muntanya.

Dia 26.—A dos quarts de deu, Ofici solemne.

A la sortida d'ofici, Concert per l'Orfeó Santboià i l'Orfeó Pàtria de Molins de Rei.

Seguidament, Míting d'afirmació fejocista en el que hi parlaran els següents oradors:

Enric Bayona, de la Subfederació.

Joan Soler i Caralt, President de la J. A. C.

Alexandre Simon, President de la J. O. C.

Antoni Nadal i Rodó, del Consell Federal.

Joan Blanch i Boés, Secretari General de la F. J. C. de C.

Dr. Albert Bonet, Consiliari General de la F. J. C. de C.

Tarda, a dos quarts de quatre: Audició de Sardanes a càrrec de la Cobla «La Principal Barcelonina».

TAPIOQUES i PURÉS
Figueres
són els millors.

EL TEMPS

Redacció i Administració: Rivadeneira, 4, pral. Telèfon 20400 Subscripció: Un any, 7'50 ptes.; trimestre, 2 ptes.

L'ordre públic en mans de l'Estat espanyol? Com si Espanya actualment, en aquesta matèria, fos un paradís! Hi ha bones animetes, però, que creuen que ordre públic vol dir «ley de fugas».

Pobra Catalunya Esportiva!

per Joan Prado

Els resultats assolits pels nostres atletes, en els campionats d'Espanya, mancats de l'ajut d'alguns dels seus millors companys, és el que ens ha inspirat aquest petit comentari que porta per títol una lamentació.

Per primera vegada, després de setze anys consecutius d'ésser campions d'Espanya en natació no podem per menys que experimentar condolença en veure com se'ns escapa de les mans el títol. No és que ens creguéssim invencibles, però sí que és de lamentar que tan innocentment l'haguem perdut.

Veritat és que la dissort ens ha acompanyat al no poguer ésser factible la presentació de l'equip complet, tant per malalties dels seus millors elements, com per altres causes alienes al tecnicisme d'entrenament, però això i tot, no és prou perquè el resultat ens fos advers.

Qui podia imaginar-se que al final de les proves en piscina, quan Catalunya portava un punt d'avantatge al seu seguidor immediat, Castella, se'ns esfumés l'auriola de campions que amb tanta constància havíem adquirit! Ningú; i menys ésser vençuts en una cursa de mar lliure per una federació interior, apartada del litoral.

En atletisme ens ha passat una cosa per l'estil, la dissort per un cantó i per l'altre la manca de direcció en els federatius. Als atletes no els hi han volgut donar per segona vegada, les cases on treballen, vacances. Feia poc que anaren a Portugal. Això ja ho podien preveure els directius de la Federació: tant pel cansament com pel que esmentem. Diem-ho clar i net: a la Federació hi manca un cap que pensi i que a l'ensems reguli l'actuació dels individus. Així no podem seguir ni un moment més. Manca energia.

Menys burocràcia, més efectivitat i... menys viatges.

TAPIOQUES i PURÉS

Figueres

són els millors.

TEMES OBRERISTES

per Joan Roca i Giralt

L'obrer pot estudiar...?

Han passat tres anys

Després de més de tres anys en que va esdevenir a l'Estat espanyol, el triomf de la democràcia, amb el govern del poble pel mateix poble, per damunt de la Dictadura autocràtica de militars i títols, que s'havien apoderat d'aquest Estat fent-lo encara més odiós amb els seus procediments vergonyosos i sense escrúpols, emprats principalment contra les masses obreres i contra aquelles altres masses que sentien la virtualitat dels principis nacionalistes, sembla paradoxal que després de tres anys d'aquell triomf que va admirar el món sencer, encara haguem de parlar del que avui serveix de títol al nostre article.

I sembla paradoxal, més que més, si tenim en compte que aquesta pregunta la fem de cara a un Estat que, vulguis que no, se'n diu una «*República de Trabajadores de todas clases*» en la qual segons sembla, hi haurien de tenir predomini o si més no, les màximes garanties i facilitats, els treballadors autèntics, que dissortadament, avui en República com abans amb Monarquia, són realment postergats, i allunyats dels estadis superiors de la cultura, on ells, pel seu únic esforç, per la força emprenedora de la seva intelligència, podrien arribar, per mica de facilitats que se'ls concedissin, per escasses preferències que se'ls dediquessin.

No ho podem silenciar més

Però això nosaltres que ho havíem combatut en plena Monarquia i àdhuc en plena Dictadura, no podem silenciar-ho ara, més que més, si tenim en compte que havem passat ja una experiència de tres anys, que creiem suficient, perquè qualsevol govern dels que fins ara ens han desgovernat més que res, hagués posat en pràctica els seus postulats democràtics, en allò que precisament la democràcia ha d'ésser més fidel al poble que l'encarna i li dóna vida; en l'estadi de la cultura que ha d'estar obert de bat a bat, perquè puguin fàcilment entrar-hi totes les gents, per humils que siguin i a les hores que siguin.

Ho exigim del govern català

Però això que nosaltres, nacionalistes conseqüents, no ho volem demanar ni exigir d'un govern centralista, eixorc gairebé sempre a les veus de les minories per selectes que siguin, i àdhuc a les de la majoria si és que es veuen capaços d'enganyar-la, i, encara que aquests governs estiguessin formats per «obreros auténticos», estil Largo Caballero, Besteiro, Prieto i de los Rios, esquerres cent per cent, ens creiem amb el deure d'exigir-ho d'un govern autonòmic de Catalunya, que sempre ha de preocupar-se per la cultura dels seus fills, majorment si aquests són obrers; d'un govern que ha estat elegit pel poble obrer en la seva majoria; d'un govern que en llurs campanyes electorals prometia fer accessibles a l'obrer les nostres Universitats, però que encara no ha estat possible, malgrat portar uns dos anys d'autonomia política i àdhuc universitària.

No n'hi ha prou senyor Conseller de Cultura de fer mítings i més mítings, dient que les Universitats han d'ésser per als obrers, que aquests són l'esperança de l'esdevenidor de la nostra Pàtria; no n'hi ha prou d'organitzar setmanes universitàries obreres, amb bombos i platerets, i grans propagandes al «Full Oficial» i demés premsa adicta.

Aquesta és hora de realitats

Catalunya viu una hora de realitats, i el seu govern majoritari ha de viure aquestes hores de responsabilitat. L'obrer, el treballador, l'empleat i fins el tècnic, volen obertes les portes avui hermèticament tancades de la nostra Universitat Autònoma, que ha d'ésser de tots els catalans; volen no veure's barrat el pas a cap de les disciplines universitàries, que per llurs aficions, o disponibilitats intellectuals, o que simplement per llur energia i força de voluntat, siguin capaços d'assolir plenament.

I avui això, a tots els obrers o empleats, ja sabem que no ens és possible, perquè en la democràtica Universitat Autònoma, s'ha foragitat l'ensenyament lliure; s'ha privat a les classes humils d'estudiar, d'esmerçar els seus petits o grans sacrificis, a millorar la seva cultura, a escalar amb el seu únic impuls els estadis superiors de la mateixa, collocant-se al costat dels que avui el governen, dels que avui l'obliden, dels que avui el desconeixen.

Cal restablir l'ensenyament lliure

Cal restablir l'ensenyament lliure, senyor Conseller de Cultura. Ho exigeixen els postulats de justícia social que tant preteneu defensar; ho exigeix la dignitat de Catalunya, que vol que els seus fills per humils que siguin se sentin iguals davant de la Pàtria; ho exigeixen els principis democràtics que us han donat el poder i que no admeten diferenciacions de castes i menys de sang; us ho exigim nosaltres, obrers o empleats, treballadors tots, que sentim el deure i l'anhel de contribuir amb el nostre esforç a l'engrandiment de la Pàtria pel perfeccionament dels seus fills, que saben i volen fer-se dignes d'ella.

Un marge de confiança

Ho exigim, però, com i de quina manera...? Això ho deixem a la vostra mà i a la del vostre govern, senyor Conseller de Cultura, però això sí, esperem que aviat, que molt aviat, pel bon nom de Catalunya, amb ensenyament lliure o sense, donareu facilitats per estudiar, per elevar la seva cultura, a aquells que per tenir ocupades les hores del dia, els és totalment impossible d'assistir a les classes oficials tot obligant-los si volen estudiar, i si els seus sacrificis poden arribar a tant, a presentar-se en una Universitat forastera, que els malmira, i que en la major part de les vegades fan inútils llurs esforços, la malvolença d'un catedràtic dels de l'«antiguo régimen», que es creu que a Catalunya per parlar, encara ho havem de fer en «cristiano».

Això no! Això no ho podem consentir, ni com a nacionalistes, ni com a treballadors, ni com a demòcrates.

Els "agrarios" a Catalunya

Els qui somien amb la intervenció de la política espanyola a la nostra terra per a guarir tots els nostres mals ja poden estar contents. A Catalunya ja tenim «agrarios» disposats a fer la política de «acercamiento» i a ésser els autèntics «catalanes amigos». L'*Institut Agrícola Català de Sant Isidre* en serà el més ferm baluard.

Per la premsa diària els nostres lectors a ben segur hauran llegit l'atapeït manifest que aquesta entitat ha publicat aquests dies. Ens estalviarem, doncs, de reportar-lo. Només, com a botó de mostra de la inconseqüència de certs homes i de l'esperit de submissió i moltonisme que revela, en reproduïm aquest paràgraf:

«*...és urgent per als catalans i molt especialment per als agricultors, que l'Ordre públic torni a l'Estat, per a l'exercici més equànime i ponderat de la funció peculiar que li és consubstancial.*»

Aquesta declaració, com tot el manifest, ha pogut ésser avalada amb tota tranquillitat per uns quants senyors que fins ara els hem pogut veure fent el catalanista i àdhuc aconsellar la votació de la llei de Contractes de Conreu que ara, posats a fer l'«agrario», no la volen acceptar. Sí, senyors, aquest manifest també l'ha pogut signar En Lluís Jover i Nunell.

Col·laboració espontània

De com hi ha propietaris que encara no ho han perdut tot —doncs almenys els hi resta el bon humor i l'analfabetisme— n'és una bona prova aquesta brillant peça de literatura que en forma de lletra acabem de rebre.

La lletra en qüestió, amb una llampant capçalera impresa que diu «Angel Gurri - Propietari», no ens podem estar de reproduir-la com és de tota una senyora mentalitat:

Taradell, 14 d'agost de 1934.
Sr. Director de 'l Temps
Molt Sr. meu
Com que fa tan temps,
que envian 'l temps;
Yo dich, no tingan mal
temps,
No vull mes a casa, aquest.
temps.
Aquell que siga 'l trafegut,
que li envi in 'l Rebut.
Com que yo no he dit res,
Tampoch no pagaré res.
Me sembla o tindrà per entés
Visqui molts anys

Angel Gurri

Consti que no n'hem tret ni hi hem afegit res... ni les faltes d'ortografia.

Els nostres lectors ja ens dispensaran els haguem fet tastar aquesta pintoresca collaboració espontània que ens ha sortit.

Nosaltres creiem, de bona fe, que els haurem proporcionat una bona estona.

Per això tot el nostre agraïment al senyor Angel Gurri, propietari.

T. G. Núria : Boters, 10, int. : Tel. 17043

HISTORIA

Formació de la Nació Catalana

per R. Carreres Valls

Amb Jaume II, Catalunya esdevenia hegemònica. Certament governaria Frederic la Sicília, com el seu oncle Jaume, Mallorca però eren en definitiva catalans tots ells i en esdevenir la pau de Caltabelotta que va acabar la lluita entre els dos germans, pot ben bé dir-se que la vertadera mestressa de la Mediterrània fou Catalunya.

La pau de Caltabelotta deixa sense ocupació les hostes almogàvers i Roger de Flor, sots almirall de Frederic, aventurer audaciós cregué oportú contractar-les pel servei d'Andrònic II, emperador de Constantinoble, amenaçat pels turcs. Així sota el comandament de Roger de Flor va formar-se una Companyia catalana que, rebuda solemnialment a Constantinoble, va començar una formidable lluita contra els turcs derrotant-los arreu, senyorejant l'Asia menor i acorralant-los fins als extrems de l'Anatòlia, on el 15 d'agost del 1304, obtenien la victòria decissiva. Cridats per l'Emperador, que havia nomenat megaduc a Roger de Flor i li havia concedit la mà de la seva neboda, s'establiren a Galípoli, on reberen el reforç de Berenguer d'Entença, com abans ja havien obtingut el de Bernat de Rocafort. Nomenat Cèsar, Roger de Flor, cedí el títol de megaduc a Berenguer d'Entença i aquests honors revoltaren al primogènit Miquel, fill d'Andrònic, qui va premeditar la seva mort. Convidat Roger i la seva escorta, fou vilment assassinat en un àpat, junt amb gairebé tots els seus companys. Refugiats els catalans a Galípoli, víctima d'una traïció dels genovesos el seu capitost Berenguer d'Entença, que fou empressonat, i posada la resta de la companyia a les ordres de Rocafort, assistit de dotze consellers, va prosseguir les lluites per la Tràcia i la Macedònia. Arreu la venjança catalana es féu sentir. Retornat Berenguer d'Entença i mort a mans del germà de Rocafort, esclataren dissensions que culminaren amb el nomenament de cap de la Companyia a favor de Ferran, germà del Rei de Mallorca, empresonat seguidament pels partidaris de Carles de Valois, i finalment amb la presó també de Bernat de Rocafort, que portat a Nàpols, morí de fam tapiat en horrorosa cella, la Companyia catalana, comandada per quatre capitans elegits pel Consell dels dotze.